מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להבין מהו צופן ומהו מפתח לפענוח
- לתרגל פענוח הודעה סודית לפי מפתח נתון
- להכיר את צופן האתבש ואת העיקרון שלו

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א' – הבנת המושגים

1. א – הטבלה שמראה איזו אות הופכת לאיזה סימן
2. ב – הצפנה הופכת הודעה לסודית, פענוח מחזיר אותה להודעה רגילה
3. ב – ת

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – זהו העיקרון של צופן האתבש
2. לא נכון – באתבש א מוחלפת בת, האות האחרונה באלף בית

חלק ג' – פענחו לפי מפתח האתבש

1. אור
2. שם
3. יד

חלק ד' – התאימו זוגות אותיות באתבש

1. 1 – ד (ת)
2. 2 – א (ש)
3. 3 – ב (ר)
4. 4 – ג (צ)

חלק ה' – יצירה

1. יש לבדוק שהתלמיד בחר שיטת הצפנה ברורה, יצר מפתח תקין, וההודעה ניתנת לפענוח לפי המפתח

כרטיס יציאה – מה לחפש

- הטבלה שמקשרת אותיות לסמלים
- האות א
- כי לא יודעים איזו אות מייצג כל סמל

טיפים להפעלה:

- אפשר להציג את טבלת האתבש המלאה על הלוח לפני תרגיל הפענוח
- כדאי לתת לתלמידים לנסות ליצור צופן אישי קצר ולהחליף עם חבר/ה לפענוח
- לתלמידים מתקשים אפשר לצמצם למילים קצרות של 2-3 אותיות בלבד

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

כתב סתרים הוא דרך להסתיר הודעה כך שרק מי שמכיר את המפתח יכול לקרוא אותה. בדף זה נתרגל פענוח הודעות סודיות, כולל צופן האתבש שבו כל אות מוחלפת באות הנגדית לה באלף-בית (א מתחלפת בת, ב מתחלפת בש וכן הלאה).

בנק מילים: אור | יד | שם

1 חלק א' – הבנת המושגים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מהו המפתח של צופן?

(א) הטבלה שמראה איזו אות הופכת לאיזה סימן (ב) המילה הראשונה בהודעה

(ג) השם של מי שכתב את ההודעה

2. מה ההבדל בין הצפנה לפענוח?

(א) אין הבדל, זה אותו דבר

(ב) הצפנה הופכת הודעה לסודית, פענוח מחזיר אותה להודעה רגילה

(ג) פענוח קורה רק במחשב

3. באיזו אות מוחלפת האות א באתבש?

(א) ב (ב) ת (ג) ש

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	באתבש כל אות מוחלפת באות שנמצאת במרחק שווה מסוף האלף בית	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
2	באתבש האות א מוחלפת באות ב	☐	☐

3 חלק ג׳ – פענחו לפי מפתח האתבש

השלימו את המילה החסרה.

1. בצופן האתבש, המילה תפג מפוענחת למילה _____

2. בצופן האתבש, המילה בי מפוענחת למילה _____

3. בצופן האתבש, המילה מק מפוענחת למילה _____

4 חלק ד׳ – התאימו זוגות אותיות באתבש

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. א	___	**א.** ש
2. ב	___	**ב.** ר
3. ג	___	**ג.** צ
4. ה	___	**ד.** ת

5 חלק ה׳ – יצירה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו הודעה קצרה של עד שש מילים והצפינו אותה באתבש או בעזרת סמלים משלכם. תנו למישהו אחר לפענח אותה

כרטיס יציאה

מהו מפתח של צופן?

פענחו: באתבש, מה הופך לאות ת?

איך הרגשתי בשיעור? 😕 😐 🙂 😀